

Irma Mattsson Luhala
Administration
08-508 260 88

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2012-12-10

Tryggheten i stadens parker. Yttrande över revisionsrapport

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att som yttrande till nämndens revisorer, revisorsgrupp 1, överlämna och åberopa detta tjänsteutlåtande.

Per Anders Hedkvist
Förvaltningschef

Inga-Lill Hultin
Avdelningschef

Ted Ell
Avdelningschef

Sammanfattning

Syftet med revisorernas granskning var att bedöma om stadsdelsnämnderna i samverkan med trafik- och renhållningsnämnden arbetar på ett tillfredsställande sätt med trygghetsskapande åtgärder när det gäller stadens parker. Revisionskontoret skriver i rapporten att det finns en tydlig ansvarsfördelning mellan trafik- och renhållningsnämnden och stadsdelsnämnderna vad avser insatser i parkmiljön. Trafik- och renhållningsnämnden bedöms arbeta på ett tillfredsställande sätt med trygghetsskapande åtgärder när det gäller belysning i stadens parker.

Trafik- och renhållningsnämndens rekommenderas att verka för att den handbok, det nya parkprogrammet, som arbetas fram som komplement till stadens nya

strategiska dokument, utformas på sådant sätt att det kan utgöra grunden för ett evidensbaserat och enhetligt arbete med att skapa en trygg parkmiljö.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom Administrativa avdelningen i samråd med Stadsmiljöavdelningen.

Granskningen har omfattat trafik- och renhållningsnämnden och stadsdelsnämnderna Kungsholmen, Norrmalm, Östermalm, Södermalm samt Hägersten - Liljeholmen. I detta ärende redovisas och kommenteras granskningsresultat som rör trafik- och renhållningsnämndens ansvarsområden.

Begreppet trygghet

I revisionsrapporten redogörs för begreppet trygghet. Nedan följer en sammanfattning av begreppet.

Känslan av otrygghet kan begränsa medborgarnas möjlighet att vistas i stadens utemiljöer. Enligt kommunfullmäktiges budget 2012 ska staden säkerställa trygga, rena och väl upplysta stadsmiljöer.

Det finns ett antal studier som behandlar frågan om vad som generellt främjar tryggheten i offentliga miljöer. I en av Boverkets publikationer¹ redovisas vad forskning och erfarenheter anser vara kännetecken på så kallade trygga platser: Trygga platser är överblickbara och inbjuder individen till kontakt med omgivningen, de är befolkade och lätt att orientera sig i samt är välskötta. Enligt samma publikation är det inte möjligt, och inte kanske heller nödvändigt, att skapa en miljö som uppfattas som helt trygg av alla medborgare eftersom dessa har så skilda preferenser. Det viktigaste är att det finns trygga alternativa stråk och platser.

Styrning, uppföljning och organisation - granskningsresultat

Revisionen konstaterar att det inte finns något styrdokument med tydligt fokus på parkers trygghetsfrågor utan dessa frågor hanteras i flera olika dokument. Gemensamt för dessa dokument är att trygghetsfrågorna är sparsamt hanterade. Följande centrala styrdokument, där trygghetsfrågor berörs, har redovisats i ärendet:

- Kommunfullmäktiges budget
- Stockholms stads brottsförebyggande program
- Säkerhetsprogram för Stockholms stad 2009-2012
- Parkplan för Stockholms stad

¹Plats för trygghet – Inspiration för stadsutveckling 2010

Arbete pågår i staden med att ta fram ett nytt stadsövergripande dokument beträffande stadens parker och grönområden, "Den gröna promenadstaden". Programmet är ett strategiskt dokument kopplat till översiktsplanen och Vision 2030. Revisionen skriver i rapporten att begreppet trygghet har en relativt undanskymd plats även i detta nya dokument. Trafik- och renhållningsnämnden håller därför även på att arbeta fram en kompletterande handbok som stöd för stadsdelsnämndernas konkreta insatser i parkerna dvs. ett nytt parkprogram där bland annat trygghet kommer att behandlas mer detaljerat.

Revisionen skriver att ansvaret för parkmark är fördelat på ett flertal nämnder, vilket innebär att stadsdelsnämnderna har begränsade möjligheter att besluta om egna trygghetsinsatser. Stadsbyggnadsnämnden ansvarar för planläggning mark medan stadsdelsnämnderna svarar för skötsel av parkmark samt fattar beslut om mindre parkinvesteringar i samverkan med trafik- och renhållningsnämnden. Trafik- och renhållningsnämnden har det strategiska ansvaret för utformningen för stadens parkmiljöer och för parkbelysningen.

Revisionskontoret anser att genomgången av ovanstående styrdokument visar att det inte finns något stadsövergripande sammanhållet och konkret stöd i styrningen av stadsdelsnämndernas arbete med att skapa trygga parker. Det saknas centralt stöd som grund för ett evidensbaserat och enhetligt arbete. Vidare framför revisionskontoret att medborgarundersökningar visar att målvärdena för två av indikatorerna, som berör parkmiljön, inte kommer att nås för 2012. Vidare föreslår revisionskontoret att trygghetsmätningen och medborgarundersökningen bör samordnas eftersom de innehåller frågor som tangerar varandra. Revisionskontoret anför att det finns en tydlig ansvarsfördelning mellan trafik- och renhållningsnämnden och stadsdelsnämnderna vad avser insatser i parkmiljön.

Trafik- och renhållningsnämndens styrning och uppföljning

Revisionen skriver att trafik- och renhållningsnämnden har ett löpande samarbete med stadsdelsnämnderna i frågor som rör parkmiljön. Ansvarsfördelningen anges vara tydlig. Revisionen påpekar att trafik- och renhållningsnämnden har en viktig roll i att skapa en samsyn och samordning i parkfrågorna. Den handbok som trafik- och renhållningsnämndens förvaltning kommer att arbeta fram som komplement till stadens nya strategiska dokument "Den gröna promenadstaden", kan komma att bidra till en bättre enhetlighet mellan nämndernas hantering.

Trafikkontorets Park- och stadsmiljöenhet har i uppdrag att leda utvecklingen av stadens offentliga rum. Revisionen skriver att det finns upparbetade och

fungerande kanaler för samverkan med stadsdelsförvaltningarna. Enhetens medarbetare träffar representanter från stadsdelsförvaltningarna, för det mesta stadsplanerare och parkingenjör, regelbundet. Andra berörda, t.ex. fältassistenter, poliser, medborgare träffas i samband med lokala Brottsförebyggande rådets (Brå) aktiviteter.

Trafik- och renhållningsnämnden bedöms arbeta på ett tillfredsställande sätt med trygghetsskapande åtgärder när det gäller belysning i stadens parker.

Allmänhetens felanmälningar i parkmiljöer kan anmälas till "Trafik Stockholm". Enheten tar även emot felanmälningar, synpunkter och önskemål kring gator, torg och parker och dokumenteras i IT-systemet "Kopplet". Trafikkontoret och stadsdelsförvaltningarna har tillgång till all information som registreras i systemet.

Revisionskontoret bedömer att trafik- och renhållningsnämnden arbetar på ett tillfredsställande sätt med trygghetsskapande åtgärder när det gäller belysning i stadens parker. Nämnden tillämpar ett evidensbaserat arbetssätt, vilket säkerställer att insatserna ger de effekter som önskas. Ansvarsfördelningen är tydlig och det finns upparbetade kanaler för samverkan med stadsdelsförvaltningarna bl.a. vid trygghetsvandringar. Vidare framför revisionskontoret att nämnden har en viktig roll i arbetet med att skapa gemensamma lösningar och förhållningssätt vid utformningen av parkmiljöerna.

Trafikkontorets kommentarer

Revisionskontoret anför att det finns en tydlig ansvarsfördelning mellan trafik- och renhållningsnämnden och stadsdelsnämnderna vad avser insatser i parkmiljön. Kontoret har tagit del av de synpunkter som revisionskontoret har framfört avseende arbetet med att skapa en samsyn och samordning i parkfrågorna. Stadsmiljöavdelningen fortsätter att samverka med stadsdelarna vid planering och samordning i parkfrågorna.

Trafik- och renhållningsnämnden har det strategiska ansvaret för utformningen för stadens parkmiljöer och för parkbelysningen. Kontoret kommer att fortsätta att utveckla rutiner och arbetssätt när det gäller trygghetsskapande åtgärder och belysning i stadens parker. Den information som trafikkontoret och stadsdelsförvaltningar får via Trafik Stockholm genom att medborgarna ringer och felanmäler alternativt använder stadens övriga kanaler för synpunkter och klagomål, kommer även fortsättningsvis att användas i verksamheten vid planering av trygghetsskapande åtgärder.

¹Plats för trygghet – Inspiration för stadsutveckling 2010

Den handbok som trafikkontoret kommer att arbeta fram som komplement till stadens nya strategiska dokument "Den gröna promenadstaden", kommer att utgöra ett sammanhållande dokument som ligger mellan "Den gröna promenadstaden" och stadsdelarnas parkplaner. I detta dokument kommer trafikkontoret att ta med trygghet i parker under en egen rubrik för att förtydliga för alla stadsdelar.

Trafikkontorets förslag

Trafikkontoret föreslår att trafik- och renhållningsnämnden beslutar att som yttrande till nämndens revisorer, överlämna och åberopa detta tjänsteutlåtande.

Slut